

HandläggareKristoffer Bengtsson
08-508 26 097**Till**Trafiknämnden
2023-10-19

Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Trafiknämnden justerar ärendet omedelbart.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
AvdelningschefTove Nilsson
Enhetschef

Sammanfattning

Trafiknämnden har mottagit ”Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027” på remiss från kommunstyrelsen för yttrande senast 2023-10-27. Programmet, som är stadens centrala styrdokument för det egna brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet, pekar ut följande fokusområden:

- Förebyggande arbete
- Riktade sociala insatser
- Stadens offentliga miljö
- Stadsutveckling

Trafikkontoret
StadsmiljöFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 097
Växel 08-508 27 200
kristoffer.bengtsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Av förslaget framgår att trafiknämnden ska verka strategiskt inom ordinarie verksamhet. Nämnden ska även bistå stadsdelsnämnderna vid gemensamma insatser i den fysiska miljön samt säkra skötsel av hög kvalitet. Vidare ska utformningen av den offentliga miljön förhindra eller försvara att brott kan begås, såväl vid planering av nya miljöer som vid investeringar i befintliga.

Kontoret ställer sig positivt till förslaget och att programmet betonar vikten av en trygg offentlig miljö, samt att frågorna ska införlivas i stadsutvecklingsprocessen i ett tidigt skede. Kontoret välkomnar även de tydliga skrivningar som finns rörande förebyggande åtgärder kring välfärdsbrott och otillåten påverkan, men efterfrågar mer konkreta stödmaterial för hur arbetet mot otillåten påverkan kan bedrivas på ett effektivt sätt.

Remissen

Trafiknämnden har mottagit ”Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027” på remiss från kommunstyrelsen för yttrande senast 2023-10-27. Förslaget återfinns i sin helhet som bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande.

Förslaget är en revidering av tidigare trygghetsprogram som är stadens centrala styrdokument för det egna brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Programmet ska vägleda stadens verksamheter i att bedriva ett målmedvetet och välunderbyggt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Målsättningen är att antalet brott ska minska och tryggheten öka för boende, besökare och företagare.

Programmet kompletterar även en rad andra av stadens styrdokument, exempelvis samverkansöverenskommelsen med Polisregion Stockholm, stadens framkomlighetsstrategi och översiktsplan.

Ansvarsfördelning

Programmet tydliggör vikten av en långsiktig planering och samverkan internt och externt. Kommunstyrelsen har det stadsövergripande ansvaret att leda och samordna det samlade brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete där samtliga nämnder och bolagsstyrelser utifrån respektive ansvarsområden ska utforma, vidta och följa upp konkreta åtgärder. Arbetet sker inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning.

För trafiknämnden innebär det att inom sitt ordinarie verksamhetsområde bedriva ett strategiskt trygghetsarbete samt vid behov bidra med kunskap och resurser till stadsdelsnämndernas

trygghetsskapande arbete. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska även fortsatt ha en utsedd tjänsteperson som ansvarar för att samordna och förankra det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Programmet beskriver även stadens samverkansprocess med externa aktörer i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Fyra fokusområden

Programmet betonar vikten av att staden arbetar strategiskt med både tidiga förebyggande insatser (s.k. social prevention) som insatser i stadsmiljön (s.k. situationell prevention). Detta holistiska arbetssätt pekar ut fyra fokusområden:

- Förebyggande arbete
- Riktade sociala insatser
- Stadens offentliga miljö
- Stadsutveckling

Inom fokusområde *Förebyggande arbete* ingår nu ett större fokus på att motverka välfärdsbrott och otillåten påverkan. Välfärdsbrott innebär ett felaktigt utnyttjande av skattemedel, exempelvis fusk eller oegentligheter inom stadens upphandlade tjänster. Otillåten påverkan är ett samlingsbegrepp för handlingar som syftar till att påverka en tjänsteperson eller förtroendevald att agera på eller fatta beslut som de känner sig tvingade till eller att denne avstår från att polisanmäla brott eller misstanke om brott.

Trafiknämndens arbete är centralt för måluppfyllelsen inom områdena Stadens offentliga miljö och Stadsutveckling. Trygga och trivsamma offentliga miljöer där människor vill vistas är grundläggande förutsättningar för en situationell prevention. Trafiknämnden ska särskilt bistå stadsdelsnämnderna vid gemensamma insatser i den fysiska miljön samt säkra skötsel av hög kvalitet. Vidare ska utformningen av den offentliga miljön, såväl vid planering av nya som vid investeringar i befintliga miljöer, förhindra eller försvåra att brott kan begås. Programmet betonar vikten av att detta arbete utgår från lokala behov och förutsättningar, samt inkluderar ett barnperspektiv, jämställdhetsperspektiv och tillgänglighetsperspektiv.

Inom respektive fokusområde återfinns även goda exempel från stadens verksamheter. Ett flertal av exemplen kommer från trafiknämndens ansvarsområde, bland annat dialog genom Tyck till-appen, det strategiska arbetet med trygghetsinvesteringar, fysiska hinder i gatumiljö samt *Levande Stockholm*.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Kontoret ställer sig positivt till förslag till Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027. Stockholmarnas trygghet är en prioriterad fråga där verksamheten kontinuerligt arbetar för att Stockholm ska vara en trygg, säker, ren och välskött stad med likvärdig standard över hela staden. Det är därför glädjande att ett flertal av kontorets verksamheter lyfts som goda exempel i programmet.

Det är värdefullt att programmet på ett tydligt sätt betonar vikten av trygghets- och brottsförebyggande arbete i den offentliga miljön samt att detta ett tidigt skede ska införlivas i stadsutvecklingsprocessen. Levande stadsmiljöer där människor kan vistas på lika villkor är en viktig förutsättning för trygghet. I detta arbete är frågor om stadsrummets utformning och gestaltning samt skadegörelse, bristande belysning eller nedskräpning viktiga faktorer som kan skapa otrygghet. Kontoret arbetar därför redan idag i nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna och andra relevanta aktörer som Polisregion Stockholm för att förbättra stadens offentliga platser.

Programmet betonar vikten av en ren och attraktiv stadsmiljö som en förutsättning för en trygg stad. Som exempel på insatser inom detta område kan nämnas att kontoret hittills i år har genomfört fjorton trygghetsinvesteringar till ett värde av 35,4 miljoner kr. Dessutom har åtta reinvesteringar genomförts på små platser och torg till ett värde av 10,4 miljoner kr, vilket också kan ha positiva effekter ur ett trygghetsperspektiv. I detta arbete beaktas hur investeringarna påverkar olika samhällsgrupper och hur dessa grupperns behov kan tillvaratas ur ett trygghetsperspektiv, exempelvis vilka jämställdhetseffekter som en investering har på ett område. I år har kontoret även avsatt 6 miljoner kr för att bekämpa skadedjur och 19,4 miljoner kr för sanering och motverkande av klotter.

Det är viktigt att stockholmarnas fokus och behov ligger till grund för hur staden utformar sina insatser. Kontoret arbetar idag strukturerat för att genom exempelvis platssamverkan och via stadsdelarnas medborgardialoger kartlägga lokala behov vid planeringen av trygghetsinvesteringar. Dessutom är Tyck till-appen en viktig källa för data kring trygghetsfaktorer i den offentliga miljön, som exempelvis skadegörelse och underhållsbehov.

Det är välkommet att programmet betonar vikten av förebyggande åtgärder kring välfärdsbrott och otillåten påverkan. Kontorets uppdrag medför dels risk för försök till otillåten påverkan vid exempelvis tillsynsverksamhet, dels risk för välfärdsbrott vid kontorets många upphandlade tjänster. Därför sker det redan idag ett systematiskt arbete för att motverka dessa typer av risker. Som exempel på pågående insatser kan nämnas att *Riktlinjerna för representation, gåvor och uppvaktning* samt *Riktlinjer om mutor och jäv* har uppdaterats, samt att det pågår ett internt utvecklingsarbete för hur den egna avtalsuppföljningen ytterligare kan stärkas. Kontoret efterfrågar dock mer konkret stadsövergripande stöd i form av stödmaterial för hur arbetet mot otillåten påverkan kan bedrivas på ett effektivt sätt.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Slut

Bilagor

1. Förslag till Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027
2. KS 2023/739 Tjänsteutlåtande